

.....

1) Liturgické umění v době raného křesťanství

Liturgický prostor před konstantinovským obratem. Vztah římského stavitelství k raně křesťanské architektuře. Vznik a vývoj křesťanské basiliky. Římské katakomby a ikonografie jejich výzdoby. Konstantinovská architektura v Palestině.

29. 9.**2) Raný středověk, Karel Veliký, clunyjská reforma**

Iroskotská misie a insulární umění. Situace v západní církvi v 6.-10. stol. Umění na dvoře Karla Velikého, Cáchy. Podoba románského církevního umění ve Francii. Sv. Bernard z Clairvaux, založení cisterciáckého opatství v Cluny a šíření reformy.

Referát: Románská architektura v Čechách a na Moravě. Rotundy

Adámková, Sladká

Lit.:

Zd. Dragoun: *Praha 885-1310. Kapitoly o románské a raně gotické architektuře*. Praha 2002

A. Merhautová, D. Třeštík: *Románské umění v Čechách a na Moravě*. Praha 1983

J. Cibulka: Svatovítská rotunda. in: *Umění* 6/1933

A. Merhautová: *Středoevropské prosté rotundy. Jejich původ, účel a význam*. Praha 1970

6. 10.**3) Opat Sugére, vrcholný středověk**

Vznik gotické architektury, působení cisterciácké architektury a vliv Ille-de-France. Sugére - opat ze Saint-Denis a jeho názory na výtvarné umění. Gotická katedrála a její ikonografie. Rozvoj a šíření katedrál do poč. 13. stol.

Referát: Opat Sugere – život, dílo, názory na umění

Drahotová, Musilová

Lit.:

Skutky opata Sugera. Praha 2003.

E. Panofsky, *Význam ve výtvarném umění*, Praha 1981 (kapitola Opat Sugere)

13. 10.**4) Podzim středověku na sever od Alp**

Umění v Evropě kolem r. 1400. Frankoflámská malba od bratří z Eycku po Hieronyma Bosche. Odras pozdně středověkého náboženského prožívání v umění (mystické a apokalyptické vize, tance smrti, legenda o třech živých a třech mrtvých...) Pozdně gotická sakrální architektura – ikonografie katedrál sv. Víta. Vztah umění a liturgie v 15. stol.

Referát: Gentský oltář: jeho obsah a význam

Hruška, Kovář

Lit.:

J. Vacková: *Van Eyck*. Praha 2005

J. Huizinga: *Podzim středověku*. Jinočany 1999

J. Pešina: Max Dvořák a dnešní stav otázky umění bratří van Eycků. in: *Umění* 9/1961

20. 10.

5) Husitství a výtvarné umění

Názory na výtvarné umění v Praze na konci 14. stol. – proud humanistický, mystický a reformační. Předchůdci Husovi. Husovy názory na umění v rámci liturgie. Husitský ikonoklasmus a jeho povaha. Husitské umění a ikonografie. Utrakvismus a katolická reakce.

Referát: Jan Hus jako objekt výtvarného umění

Staňková, Císařová

Lit.:

V. V. Štech, *Mistr Jan Hus ve výtvarném umění*, Praha 1924

Jan Hus mezi epochami, národy a konfesemi, Praha 1995

J. Royt, Ikonografie Mistra Jana Husa v 15. až 18. století, In: *Jan Hus na přelomu tisíciletí. Mezinárodní rozprava o českém reformátoru 15. století a o jeho recepci na prahu třetího milénia*, M. Drda, F. J. Holeček, Z. Vybíral (eds). (*Husitský Tábor*, Supplementum 1) Tábor 2001, 405-451.

1. 12.

6) Umění křesťanského východu

Pojem „ikona“, ikonoklastický spor. Byzantská architektura. Ravenna. Ruský ikonopis. Andrej Rublev, jeho předchůdci a jeho následovníci.

Referát: Jak vypadá pravoslavný chrám, jeho vnitřní výbava. Ikonostas

Vilišová

Lit.:

P. A. Florenskij: *Ikonostas*. Brno 2000

M. Ottová, H. Zápalková: *Půst očí. Pravoslavné umění z českých a moravských sbírek*. Olomouc 2005

G. A. Timkovič: *Ikonostas a jeho Teológia*. Prešov 2004

8. 12.

7) Reformace a výtvarné umění

Vztah k umění u Luthera a u Kalvína. Protestantický ikonoklasmus – Nizozemí. „vyčištění“ katedrály sv. Víta. Protestantská ikonografie a obrazové polemiky. Liturgický prostor protestantismu, vlastní umělecká řešení.

Referát: Abraham Scultetus a „vyčištění“ chrámu sv. Víta

Cinková, Wichterle

Lit.:

Katedrála sv. Víta v Praze (K 650. výročí založení), Praha 1994

V. Kramář: *Zpustošení chrámu sv. Víta v r. 1919*, Praha 1998

15. 12.

8) Vznik a vývoj baroku v Itálii

Dostavba chrámu sv. Petra, Michelangelovo působení v papežských službách. Dvě události, významné pro barokní umění - Tridentský koncil a vznik SJ. Římský kostel Il Gesú. Baroko klasicisující a radikální. Originální theatinský architekt G. Guarini.

Referát: Zemští patroni v baroku

Hilský, Jechová

Lit.:

V. Vlnas: *Jan Nepomucký, česká legenda*. Praha 1994

České nebe. NG Praha 1993

Sv. Václav v umění 17. a 18. století. NG Praha 1994

Sv. Vojtěch. NG Praha 1997

5. 1.

9) Barokní umění v českých zemích, č. barokní historismus

Praha barokní: stavební akce velkých řádů. Radikální barok v Praze a působení dientzenhoferovské firmy. Galerie na Karlově mostě jako příklad barokní reprezentace. Barokní historismus. Barokní zbožnost.

Referát: J. B. Santini – život a dílo, ikonologie architektury

Matulová, Novotná

Lit.:

M. Horyna, *Jan Blažej Santini - Aichel*, Praha 1998

J. Neumann, Ideový koncept poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře, in: *Sborník prací filosofické fakulty Brněnské university*, F 14-15/1971

J. Neumann, Ikonologie Santiniho chrámu v Kladrubech. in: *Umění* 33/1985